

Het banga-lijstje

Mag je een vijftienjarige leerling van school sturen als hij/zij de schoolregels ernstig overtreden heeft? Ja natuurlijk, zegt de Haagse kortgedingrechter. Mag dat ook als hij/zij een lijstje heeft opgesteld van meisjes die gemakkelijk tot seks te verleiden zijn? Ja zeker, zegt de kortgedingrechter. En geldt dat nog steeds als dat lijstje niet openbaar is gemaakt en slechts enkelen het hebben ingezien? Ja, ook dan nog, zegt de kortgedingrechter. Tot zover een krantebericht d.d. 20/2/2013 (AD/ANP, Nu.nl/Novum).¹ Maar er rijzen bij mij wel een paar vragen over de rechtsgang die de school in acht moet nemen.

- (1) Moet de school zich ervan vergewissen of er sprake is geweest van **laster**, waarbij de opsteller niet aannemelijk kan maken dat de betrokken meisjes gemakkelijk 'zu haben' zijn?²*
- (2) Moet de school zich ervan vergewissen of er sprake is geweest van **smaad**, waarbij de intentie van de opsteller is geweest de reputatie van seksueel benaderbare meisjes aan te tasten?²*
- (3) Kan men van **smaad** spreken als de opsteller het belang van deugdzame klasgenoten voor ogen heeft gehad en hen met de zwarte lijst heeft willen waarschuwen tegen de verzoeken van vrije meiden?*
- (4) Kan men van **smaad** spreken als een vrouwelijke opsteller de intentie heeft gehad losbandig gedrag aan de kaak te stellen en de deugdzzaamheid van haar vrouwelijke klasgenoten te bevorderen?*
- (5) Kan men van **smaad** spreken als de opsteller niet een zwarte maar een witte lijst heeft willen opstellen en medeleerlingen dus heeft willen attenderen op benaderbare meisjes die wel 'in' zijn voor een seksueel getinte date?*
- (6) Moet de school in dat geval motiveren waarom het opstellen van deze witte lijst naar haar oordeel in strijd is met de schoolregels (bv. respectering van de privacy of beteugeling van ongewenste omgangsvormen)?*
- (7) Is het opstellen van zwarte en witte lijsten te allen tijde uit den boze of geldt dat alleen voor een lijst met seksueel benaderbare meisjes? Ik zal veertien beknopte casussen aandragen: waar ligt de grens?*

- 7.a In de klas wordt gefluisterd/geroddeld over jongens die jegens meisjes hun handen niet thuis houden en die zich aan seksuele intimidatie of seksueel geweld schuldig maken.
- 7.b Iemand maakt een zwarte lijst van jongens over wie geklaagd wordt dat ze jegens meisjes hun handen niet thuis houden en dat ze zich aan seksuele intimidatie of seksueel geweld schuldig maken.
- 7.c Iemand maakt een zwarte lijst van medeleerlingen van wie bekend is dat ze door de school betrapt zijn op wapenbezit.
- 7.d Iemand maakt een zwarte lijst van medeleerlingen van wie bekend is dat ze drugs verkopen, zonder hen bij de school aan te klagen.
- 7.e Iemand maakt een zwarte lijst van klasgenoten die zich schuldig maken aan kwaadaardig roddelen en pesten, zonder hen bij de school aan te klagen.
- 7.f Iemand maakt een witte lijst van zorgleerlingen: klasgenoten die extra aandacht behoeven om hen te helpen het hoofd boven water te houden.
- 7.g Iemand maakt een lijstje van medeleerlingen die zich erop beroemen te spieken zonder gepakt te worden, zonder hen bij de school aan te klagen.
- 7.h Iemand maakt een lijstje van medeleerlingen die er openlijk voor uit komen dat ze vaak schoolziek zijn en spijbelen, zonder hen bij de school aan te klagen.
- 7.i Iemand maakt een lijstje van medeleerlingen die er openlijk voor uit komen dat ze zich aan winkeldiefstal schuldig maken, zonder hen bij de school aan te klagen.
- 7.j Iemand maakt een lijstje van medeleerlingen die er openlijk voor uit komen dat ze drugs gebruiken, zonder hen bij de school aan te klagen.
- 7.k Iemand maakt een lijstje van medeleerlingen die *en public* iemand van hetzelfde geslacht op de mond gezoend hebben, terwijl het kennelijk geen familielid was.
- 7.l Iemand maakt een ranglijst van klasgenoten, naar de mate waarin ze zich modieus kleden.
- 7.m Iemand maakt een ranglijst van klasgenoten, naar de mate waarin ze zich sexy kleden.
- 7.n Iemand maakt een ranglijst van klasgenoten, naar de hoogte van hun schoolprestaties.

Wes Holleman

weblog onderwijs 24-2-2013

<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ <http://www.nu.nl/binnenland/3239152/school-mag-maker-bangalijsst-weren.html> (20/2/2013); <http://www.ad.nl/ad/nl/1012/Nederland/article/detail/3397112/2013/02/20/School-mag-leerling-schorsen-voor-bangalijsst.dhtml> (20/2/2013); zie ook het vonnis-in-kort-geding (<http://www.rechtspraak.nl/ljn.asp?ljn=BZ1608>)

² <http://nl.wikipedia.org/wiki/Laster>; <http://nl.wikipedia.org/wiki/Smaad>